

Opravična št.:

U-I-488/18, Up-1432/18

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2018:U.I.488.18

Akt:

Sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 35524/2018 z dne 29. 10. 2018

Zakon o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (Uradni list RS, št. 48/13, 37/15 in 22/18) (ZSKZDČEU-1), 5. tč. 1. odst. 10. čl.

Ustavna pritožba zoper odredbo Okrožnega sodišča v Kranju št. XVI Kpd 35524/2018 z dne 2. 11. 2018

Izrek:

Sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 35524/2018 z dne 29. 10. 2018 se razveljavi in zadeva se vrne temu sodišču v novo odločanje.

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 5. točke prvega odstavka 10. člena Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (Uradni list RS, št. 48/13, 37/15 in 22/18) se zavrže.

Ustavna pritožba zoper odredbo Okrožnega sodišča v Kranju št. XVI Kpd 35524/2018 z dne 2. 11. 2018 se zavrže.

Evidenčni stavek:

Skladno z 22. členom Ustave mora biti v postopku odločanja o dovolitvi predaje na podlagi evropskega naloga za prijetje in predajo zahtevani osebi zagotovljena pravica do izjave o vseh dejstvih in dokazih ter tudi o pravnih vprašanjih, pomembnih za odločitev. Zato mora biti pravica do izjave zagotovljena tudi glede pojasnil odreditvene države, na katera sodišče opre odločitev o tem, ali je predaja dovoljena ali ne.

Če pobuda ne vsebuje razlogov neskladnosti izpodbijanih členov zakona z Ustavo, jo Ustavno sodišče zavrže.

Izpodbijani akt ni posamičen akt, s katerim je bilo odločeno o pritožnikovi pravici ali obveznosti, zato ustavna pritožba zoper takšen akt ni dopustna.

Geslo:

1.5.51.2.10 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Razveljavitev/odprava izpodbijanega akta in vrnitev v novo odločanje.

1.5.51.1.2.1 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrženje pobude - Ker ni pravnega interesa.

1.5.51.2.1 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Zavrženje.

5.3.13.17 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja „(19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31)“ - Obrazložitev.

Pravna podlaga:

Člen 22, Ustava [URS]

Člen 25.3, 55.b.1.1, 59.1, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

 [U-I-488-18, Up-1432-18 - Sklep.pdf](#)

 [U-I-488-18, Up-1432-18.pdf](#)

Polno besedilo:

Up-1432/18-12

16. 11. 2018

SKLEP

Senat Ustavnega sodišča je v postopku za preizkus ustavne pritožbe, ki jo je vložil Sascha Daniel Franke, Zvezna republika Nemčija, ki ga zastopa Odvetniška družba Čeferin, o. p., d. o. o., Grosuplje, na seji 16. novembra 2018

sklenil:

1. Ustavna pritožba zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 35524/2018 z dne 29. 10. 2018 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Kranju št. I ks 35524/2018 z dne 16. 10. 2018 se sprejme v obravnavo.

2. Izvršitev sklepov iz prejšnje točke izreka se do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pritožnik, nemški državljan, izpodbija sklep Okrožnega sodišča v Kranju o predaji Zvezni republiki Nemčiji na podlagi evropskega naloga za prijetje in predajo (v nadaljevanju ENPP) in sklep Višjega sodišča v Ljubljani o zavrnitvi pritožbe zoper sklep Okrožnega sodišča. Okrožno sodišče je odločilo, da se pritožnika preda odreditveni državi zaradi izvršitve preostanka zaporne kazni 720 dni, izrečene s pravnomočno sodbo Občinskega sodišča v Mindnu, s katero mu je bila izrečena zaporna kazen 3 leta in 2 meseca zopora zaradi izvršitve 65 kaznivih dejanj goljufije in kaznivega dejanja zvodništva v steku s tremi kaznivimi dejanji trgovine z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja po Kazenskem zakoniku Zvezne republike Nemčije (*Strafgesetzbuch* – v nadaljevanju StGB). Pritožnik izpodbija tudi Odredbo Okrožnega sodišča v Kranju, s katero je sodišče Policiji odredilo predajo v desetih dneh po pravnomočnosti sklepa o predaji, ki je postal pravnomočen 30. 10. 2018, tj. do 9. 11. 2018. Dne 13. 11. 2018 je pritožnik obvestil Ustavno sodišče o novem roku za predajo, tj. 19. 11. 2018.

2. Pritožnik zatrjuje kršitev 14. člena Ustave ter pravic iz 22., 23. in 25. člena Ustave. Višje sodišče naj bi svojo odločitev oprlo na dokument, glede katerega se pritožnik ni mogel izjaviti. V 33. točki obrazložitve svojega sklepa naj bi namreč presojo zastaranja po nemškem pravu med drugim oprlo tudi na dopis z dne 22. 10. 2018, ki bi naj zavrnil argumente obrambe o tem, da je zastaranje nastopilo že dne 19. 8. 2018. Ta listina naj bi bila v spis vložena po tem, ko je pritožnik vložil pritožbo. Sodišče naj bi tako upoštevalo dokaze, ki pritožniku niso bili znani in se do njih ni mogel opredeliti, kar naj bi pomenilo kršitev pravice do izjave v postopku (22. člen Ustave) in objektivnega vidika nepristranskosti (23. člen Ustave).

3. Sodišče naj bi dovolilo predajo pritožnika za druga kazniva dejanja kot tista, ki jih je odreditvena država navedla in opisala v ENPP. Kazniva dejanja, za katera naj bi bil pritožnik predan, naj ne bi bila opisana v njem, ampak v drugem in še to nepopolnem dokumentu, tj. v izvlečku sodbe, ki naj bi se nanašala na pritožnika. Pritožnik izpodbija stališče sodišč, da je opis kaznivih dejanj iz izreka izpodbijanega sklepa enak njihovemu opisu iz ENPP. Omenjeni izvleček sodbe naj namreč ne bi vseboval le podrobnejših opisov kaznivih dejanj iz ENPP, ampak naj bi šlo za druga kazniva dejanja oziroma za večjo kriminalno količino. Kot primer za to pritožnik navaja, da je v ENPP za očitek po II. točki izreka navedeno obdobje med februarjem in avgustom 2006, medtem ko naj bi sodišče v ta opis vključilo tudi goljufije, izvršene med februarjem 2005 in februarjem 2006. S tem naj bi Okrožno sodišče prekoračilo zahtevo odreditvene države oziroma akt, o utemeljenosti katerega je odločalo. Na škodo pritožnikovih pravic naj bi se iz neodvisnega odločevalca spremenilo v organ pregona. V škodo pritožnika naj bi bila prekršena zahteva po objektivni identiteti med ENPP ter izpodbijanem sklepom o izročitvi, zato naj bi prišlo do absolutno bistvene kršitve določb postopka (9. točka prvega odstavka 371. člena Zakona o kazenskem postopku, Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14 in 66/17 – v nadaljevanju ZKP, v zvezi s tretjim odstavkom 2. člena Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije, Uradni list RS, št. 48/13, 37/15 in 22/18 – v nadaljevanju ZSKZDČEU-1), pritožniku pa naj bi bile kršene pravice iz 22. in 23. člena Ustave ter 14. člen Ustave.

4. Sodišče naj ne bi smelo z vsebino izvedenih predloženih dokazov samo dopolnjevati očitnih pomanjkljivosti opisov kaznivih dejanj iz ENPP in jih vključevati v opis kaznivega dejanja. Vsebino ENPP naj bi bilo mogoče dopolnjevati samo s spremembo samega naloga. Pritožnik izpodbija tudi stališči Višjega sodišča, da je glede časovnega obdobja in količine kaznivih dejanj goljufije upoštevno obdobje iz priložene sodbe in ne ENPP in da je podlaga za spremembo opisa kaznivih dejanj podana v prvem odstavku 18. člena ZSKZDČEU-1. Odreditvena država naj niti s predložitvijo izvlečka sodbe sodišča v Mindnu ne bi dokazala, da je pritožnik izvršil kazniva dejanja, in naj ne bi odpravila nejasnosti glede opisa kaznivih dejanj, saj naj bi predložila nepopoln dokument, za katerega naj ne bi bilo dokazano, da sta s prepisom izreka sodbe del iste sodbe.

5. Pritožnik zatrjuje, da je ob ustavnoskladni razlagi omenjene določbe ZSKZDČEU-1 podan zavrtnitveni razlog, ker je odrejen nalog za kaznivo dejanje, za katerega bi v Republiki Sloveniji kazenski pregon ali izvršitev kazni zastarala, če bi bilo domače sodišče pristojno za pregon ali za izvršitev kazni. Jezikovna razlaga te določbe naj bi zahtevala, da je treba pri presoji tega zavrtnitvenega razloga abstraktno (in ne *in concreto*) presoditi, ali bi v Republiki Sloveniji zastarala izvršitev takšne kazni, če bi jo izreklo sodišče Republike Slovenije, pri čemer naj bi bilo po pritožnikovem mnenju treba uporabiti zakon, ki je veljal ob izvršitvi kaznivega dejanja, tj.

Kazenski zakonik (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo – v nadaljevanju KZ). Upošteven naj bi bil desetletni absolutni zastaralni rok za izvršitev kazni, ki naj bi potekel v 10 letih od pravnomočnosti sodbe, tj. 20. 8. 2018, zato naj bi po slovenskem kazenskem pravu izvršitev kazni že zastarala.

6. Pritožnik izpodbija stališče Okrožnega sodišča, ki naj bi ga potrdilo Višje sodišče, da je glede zastaranja upošteveno nemško pravo. Stališče sodišč, po katerem naj bi se na zastaranje po slovenskem pravu lahko skliceval le storilec, pri katerem bi bila po enem izmed načel podana slovenska kazenska jurisdikcija, naj bi pomenilo kršitev 14. člena Ustave in pravice iz 22. člena Ustave. Stališče sodišč, da je treba zakonsko določbo razlagati skupaj z Okvirnim sklepom Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (UL L 190, 18. 7. 2002 – v nadaljevanju Okvirni sklep), pa naj bi bilo očitno nesmiselno, ker naj bi bil Okvirni sklep politični in ne pravni akt. Stališče Višjega sodišča, da Okvirni sklep ni predmet presoje, ne da bi se opredelilo do navedb obrambe v zvezi s tem, naj bi pomenilo kršitev pravice do poštenega sojenja. Izvršitev kazni naj bi 19. 8. 2018 zastarala tudi po nemškem kazenskem pravu. Nasprotno stališče sodišč pa naj bi pomenilo kršitev pritožnikovih pravic iz 22., 23. in 25. člena Ustave. Okrožno sodišče naj ne bi preprečilo vmešavanja nemške policije, ki naj bi v Republiki Sloveniji prisluškovala pritožniku.

7. Pritožnik Ustavnemu sodišču predlaga, naj do končne odločitve zadrži izvršitev sklepov, s katerima je bilo odločeno, da so bili izpolnjeni pogoji za njegovo predajo odreditveni državi. Če bo predan, bo moral na prestajanje zaporne kazni, kar naj bi zanj pomenilo nepopravljive posledice. Morebitna kasnejša ugoditev ustavni pritožbi naj ne bi mogla vplivati na izboljšanje njegovega pravnega položaja. Pritožnik trdi, da je navedel konkretne prepričljive okoliščine in dejstva, s katerimi je utemeljil nastanek težko popravljive škode, kar je podprl tudi z dovolj konkretnimi in obrazloženimi navedbami. V skladu z načelom sorazmernosti naj koristi nasprotne stranke (tj. Zvezne republike Nemčije) ne bi bile prizadete, prav tako naj z začasno odredbo ne bi bila prizadeta javna korist.

8. Višje sodišče je odločilo, da je Okrožno sodišče obrazloženo zavrnilo pritožbene navedbe glede zastaranja po nemškem pravu. V 33. točki obrazložitve je navedlo, da je odreditvena država 22. 10. 2018 (torej po vložitvi pritožbe z dne 19. 10. 2018) poslala dopis, v katerem je dodatno pojasnjevala, zakaj so bili prikriti preiskovalni ukrepi odrejeni do 19. 8. 2018, torej do datuma, za katerega obramba trdi, da je nastopilo zastaranje izvršitve kazni.

B.

9. Senat je ustavno pritožbo sprejel v obravnavo. O njeni utemeljenosti bo odločalo Ustavno sodišče, ki bo presodilo, ali so bile z izpodbijanima sklepoma kršene pritožnikove človekove pravice oziroma temeljne svoboščine. Zlasti bo presodilo, ali je bila pritožniku kršena pravica iz 22. člena Ustave (1. točka izreka).

10. Odločitev o tem, ali bo začelo postopek na podlagi pobude za začetek postopka za oceno ustavnosti 5. točke 10. člena ZSKZDČEU-1 in ustavne pritožbe zoper odredbo Okrožnega sodišča v Kranju št. XVI Kpd 35524/2018 z dne 2. 11. 2018, bo Ustavno sodišče sprejelo naknadno.

11. Če je ustavna pritožba sprejeta v obravnavo, lahko senat ali ustavno sodišče na podlagi 58. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) na nejavni seji zadrži izvršitev posamičnega akta, ki se z ustavno pritožbo izpodbija, če bi z izvršitvijo lahko nastale težko popravljive škodljive posledice. V obravnavani zadevi je izpodbijani sklep Okrožnega sodišča v Kranju postal pravnomočen, pritožnik pa bo predan odreditveni državi. Če bi pritožnik z ustavno pritožbo uspel, posledic ne bi bilo mogoče odpraviti. S tem bi ustavna pritožba postala brezpredmetna. Glede na naravo zadeve je zato Ustavno sodišče odločilo, da se izvršitev izpodbijanih sklepov zadrži do končne odločitve Ustavnega sodišča (2. točka izreka).

C.

12. Senat Ustavnega sodišča je sprejel ta sklep na podlagi drugega odstavka 55.b člena in 58. člena ZUstS ter prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednik senata Marko Šorli ter člana dr. Matej Accetto in dr. Dunja Jadek Pensa. Sklep je sprejel soglasno.

Marko Šorli
Predsednik senata

⇒

U-I-488/18-10
Up-1432/18-20
29. 11. 2018

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi in postopku za preizkus pobude, ki ju je vložil Daniel Sascha Franke, Zvezna republika Nemčija, ki ga zastopa Odvetniška družba Čeferin, o. p., d. o. o., Grosuplje, na seji 29. novembra 2018

odločilo:

1. Sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 35524/2018 z dne 29. 10. 2018 se razveljavi in zadeva se vrne temu sodišču v novo odločanje.

2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti 5. točke prvega odstavka 10. člena Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (Uradni list RS, št. 48/13, 37/15 in 22/18) se zavrže.

3. Ustavna pritožba zoper odredbo Okrožnega sodišča v Kranju št. XVI Kpd 35524/2018 z dne 2. 11. 2018 se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pritožnik, nemški državljan, izpodbija sklep Okrožnega sodišča v Kranju o predaji Zvezni republiki Nemčiji na podlagi evropskega naloga za prijetje in predajo (v nadaljevanju ENPP) in sklep Višjega sodišča v Ljubljani o zavrnitvi pritožbe zoper sklep Okrožnega sodišča. Okrožno sodišče je z izpodbijanim sklepom odločilo, da se pritožnika preda odreditveni državi zaradi izvršitve preostanka zaporne kazni 720 dni od skupno treh let in dveh mesecev zaporne kazni, izrečene s pravnomočno sodbo Občinskega sodišča v Mindnu zaradi izvršitve 65 kaznivih dejanj goljufije in kaznivega dejanja zvodništva v stežu s tremi kaznivimi dejanji trgovine z ljudmi za namene spolnega izkoriščanja po Kazenskem zakoniku Zvezne republike Nemčije (*Strafgesetzbuch* - v nadaljevanju StGB). Pritožnik izpodbija tudi Odredbo Okrožnega sodišča v Kranju, s katero je sodišče Policiji odredilo predajo v desetih dneh po pravnomočnosti sklepa o predaji do 9. 11. 2018. Pritožnik je po vložitvi ustavne pritožbe obvestil Ustavno sodišče o izdaji nove odredbe Okrožnega sodišča v Kranju o predaji pritožnika do 19. 11. 2018, ki pa je ne izpodbija.

2. Pritožnik zatrjuje kršitev 14. člena Ustave ter pravic iz 22., 23. in 25. člena Ustave. Višje sodišče naj bi svojo odločitev oprlo na dokument, glede katerega naj se ne bi mogel izjaviti. V 33. točki obrazložitve svojega sklepa naj bi presojo zastaranja izvršitve kazni po nemškem pravu med drugim oprlo tudi na dopis sodišča iz Mindna z 22. 10. 2018, ki bi naj zavrnil pritožnikove argumente o tem, da je zastaranje nastopilo že 19. 8. 2018. Ta listina naj bi bila v spis vložena po trenutku, ko je pritožnik vložil pritožbo. Sodišče naj bi upoštevalo dokaze, ki pritožniku niso bili znani in se do njih ni mogel opredeliti, kar naj bi pomenilo kršitev pravice do izjave v postopku (22. člen Ustave) in objektivnega vidika nepristranskosti (23. člen Ustave).

3. Sodišče naj bi dovolilo predajo za druga kazniva dejanja kot tista, ki jih je odreditvena država opisala v ENPP. Kazniva dejanja naj namreč ne bi bila opisana v ENPP, ampak v drugem dokumentu. Po pritožnikovem mnenju sodišče ne bi smelo z vsebino predloženih dokazov dopolnjevati očitnih pomanjkljivosti opisov kaznivih dejanj iz ENPP. Odreditvena država naj tudi ne bi odpravila nejasnosti glede opisa kaznivih dejanj. Pritožnik izpodbija stališče sodišč, da je

opis kaznivih dejanj iz izreka izpodbijanega sklepa enak njihovemu opisu iz ENPP. V izvlečku sodbe naj bi šlo za druga kazniva dejanja kot v ENPP. Okrožno sodišče naj bi prekoračilo zahtevo odreditvene države, na škodo pritožnikovih pravic naj bi se iz neodvisnega odločevalca spremenilo v organ pregona, prav tako naj bi bila prekršena zahteva po objektivni identiteti med ENPP ter izpodbijanim sklepom o izročitvi. Zato naj bi bili pritožniku kršeni pravice iz 22. in 23. člena Ustave ter 14. člen Ustave. Izpodbija tudi stališči Višjega sodišča, da je glede časovnega obdobja in količine kaznivih dejanj goljufije upoštevno obdobje iz priložene sodbe in da je podlaga za spremembo opisa kaznivih dejanj v prvem odstavku 18. člena Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (v nadaljevanju ZSKZDČEU-1).

4. Ob ustavnoskladni razlagi 5. točke 10. člena ZSKZDČEU-1 naj bi bil podan zavrtnitveni razlog za pritožnikovo predajo, ker je odrejen nalog za kaznivo dejanje, za katerega bi v Republiki Sloveniji kazenski pregon ali izvršitev kazni zastarala, če bi bilo domače sodišče pristojno za pregon ali za izvršitev kazni. Jezikovna razlaga naj bi namreč zahtevala, da je treba abstraktno (in ne *in concreto*) presoditi, ali bi v Republiki Sloveniji zastarala izvršitev take kazni, če bi jo izreklo sodišče Republike Slovenije, pri čemer naj bi bilo po pritožnikovem mnenju treba uporabiti zakon, ki je veljal ob izvršitvi kaznivega dejanja. Posledično naj bi izvršitev kazni po slovenskem pravu že zastarala. Stališče sodišč, da se na zastaranje po slovenskem pravu lahko sklicuje le storilec, pri katerem je podana slovenska kazenska jurisdikcija, naj bi pomenilo kršitev 14. člena Ustave in pravice iz 22. člena Ustave. Pritožnik izpodbija tudi stališče sodišč, da je treba določbo razlagati skupaj z Okvirnim sklepom Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami (2002/584/PNZ) (UL L 190, 18. 7. 2002 - v nadaljevanju Okvirni sklep). Stališče Višjega sodišča, da Okvirni sklep ni predmet presoje, ne da bi se opredelilo do navedb obrambe v zvezi s tem, naj bi pomenilo kršitev pravice do poštenega sojenja, stališče sodišč, da po nemškem pravu izvršitev kazni ni zastarala 19. 8. 2018, pa naj bi pomenilo kršitev pritožnikovih pravic iz 22., 23. in 25. člena Ustave. Okrožno sodišče naj tudi ne bi preprečilo delovanja nemške policije v Republiki Sloveniji, s čimer naj bi bila kršena pravica do nepristranskega sodišča.

5. Višje sodišče je na pritožnikove pritožbene navedbe o zastaranju izvršitve kazni po nemškem pravu odgovorilo, da je bistvo razhajanj med državo odreditve in pritožnikovimi zagovorniki razlaga 79.a člena StGB o prekinitvi teka zastaranja. Okrožno sodišče naj bi upravičeno sprejelo izčrpna in logična pojasnila države odreditve, ki se sklicujejo na novejšo sodno prakso in stališča. Višje sodišče je sicer pritrnilo pritožbeni navedbi, da je bil v dokumentaciji države odreditve kot datum zastaranja izvršitve kazni večkrat naveden datum 19. 8. 2018, vendar naj ta okoliščina ne bi mogla omajati pravilne odločitve Okrožnega sodišča. Okrožno sodišče naj bi pravilno izpostavilo, da je iz odredbe Državnega tožilstva Bielefeld z dne 19. 10. 2011 razvidno, da je k ugotovitvi, da zastaranje nastopi 19. 8. 2018, dodana opomba, da gre za enostaven izračun 20. 8. 2008 (datum pravnomočnosti sodbe) plus deset let, brez upoštevanja prekinitve teka zastaranja.

6. Višje sodišče je pritrnilo tudi pritožbenemu očitku, da odreditvena država niti do odločitve Okrožnega sodišča (16. 10. 2018) niti do 18. 10. 2018, ko naj bi pritožnikovi zagovorniki nazadnje pregledali kazenski spis, ni posredovala podatkov, zakaj so bili prikriti preiskovalni ukrepi zoper pritožnikove družinske člane in bližnje osebe odrejeni le do 19. 8. 2018. Višje sodišče se je v zvezi s tem sklicevalo na dopis, ki ga je odreditvena država poslala 22. 10. 2018 in kateremu je bilo priloženo pojasnilo Občinskega sodišča v Mindnu, da je sodišče izhajalo iz zastaranja na dan 19. 8. 2018, tako da so bili ukrepi omejeni na ta datum, vendar pa naj doslej še ne bi bil znan

morebiten obstoj predpostavk po 79.a členu StGB. Višje sodišče je ugotovilo, da je odreditvena država po izdaji izpodbijanega sklepa Okrožnega sodišča posredovala tudi zahtevane podatke, ki naj bi jih izpostavljala pritožba, in z njimi le še dodatno potrdila, na podlagi drugih upoštevnihih podatkov, sprejete pravilne zaključke Okrožnega sodišča, da izvršitev kazni po nemškem pravu ni zastarala. Zato naj bi bilo pritožnikovo zatrjevanje v pritožbi, da je bilo s časovno omejitvijo ukrepov in z drugimi dokumenti odreditvene države potrjeno zastaranje izvršitve kazni 19. 8. 2018, neutemeljeno.

7. Pritožnik vloga tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 5. točke 10. odstavka ZSKZDČEU-1, ker naj bi bila razloga sodišč, da je ta zavrnitveni razlog podan le, če je podana jurisdikcija slovenskega sodišča, v nasprotju s 14. in 22. členom Ustave. Pritožnik predlaga absolutno prednostno obravnavo zadeve.

8. Ustavno sodišče je ustavno pritožbo zoper izpodbijani sklep iz 1. točke izreka te odločbe s sklepom št. Up-1432/18 z dne 16. 11. 2018 sprejelo v obravnavo. V skladu s prvim odstavkom 56. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 - uradno prečiščeno besedilo in 109/12 - v nadaljevanju ZUstS) je o tem obvestilo Višje sodišče v Ljubljani in Okrožno sodišče v Kranju. Do končne odločitve v zadevi je zadržalo izvrševanje navedenih sklepov.

9. Ustavno sodišče je vpogledalo v spis Okrožnega sodišča v Kranju št. XVI Kpd 35524/2018.

10. Ustavno sodišče je sklenilo, da zadevo obravnava absolutno prednostno.

B. - I.

11. Ustavno sodišče je pritožnikove navedbe, da ni bil seznanjen z dopisom Občinskega sodišča v Mindnu in da se zato pred odločitvijo Višjega sodišča o njegovi pritožbi zoper sklep o predaji o njem ni mogel izjaviti, čeprav je Višje sodišče oprlo nanj svoj sklep, presojalo z vidika pravice do izjave iz 22. člena Ustave.

12. Ustava v 22. členu vsakomur zagotavlja enako varstvo njegovih pravic v postopku pred sodiščem in drugimi državnimi organi, organi lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, ki odločajo o njegovih pravicah, dolžnostih ali pravnih interesih. Bistvena vsebina pravice iz 22. člena Ustave je v tem, da posamezniku zagotavlja možnost, da se udeležuje postopka, v katerem se odloča o njegovi pravici, ter možnost, da se izjavi o dejstvih in okoliščinah, ki so pomembni za odločitev o njegovi pravici.[1] Iz tega ustavnoprocenega jamstva izhaja med drugim pravica do kontradiktornega postopka oziroma pravica do izjave, na podlagi katere mora biti vsaki stranki zagotovljena možnost sodelovanja v sodnem postopku in možnost obrambe pred vsemi procesnimi dejanji, ki bi lahko vplivala na njene pravice ali na njen pravni položaj.[2] Pravica do izjave, ki temelji na spoštovanju človekove osebnosti in dostojanstva (34. člen Ustave), stranki torej zagotavlja, da jo bo sodišče obravnavalo kot aktivnega udeleženca postopka in ji omogočilo učinkovito obrambo pravic ter s tem možnost, da aktivno vpliva na odločitev v zadevi, ki posega v njene pravice in interese. Pomen te pravice je torej zagotoviti, da bo stranka subjekt in ne le objekt postopka.[3]

13. Ustavno sodišče je v odločbi št. Up-500/15 z dne 20. 7. 2015 (Uradni list RS, 55/15, in OdlUS XXI, 16) sprejelo stališče, da mora biti tudi v postopku, v katerem se na podlagi ZSKZDČEU-1

odloča o dovolitvi predaje drugi državi na podlagi ENPP, osebi, katere predaja se zahteva, dana možnost, da se izjavi o vseh dejstvih in dokazih kot tudi o pravnih vprašanjih, ki so pomembna za odločitev o zadevi.[4]

14. Ustavno sodišče je z vpogledom v spis Okrožnega sodišča v Kranju št. XVI Kpd 35524/2018 ugotovilo, da je preiskovalna sodnica že z dopisom z dne 13. 8. 2018 zaprosila Državno tožilstvo Bielefeld za pojasnila v zvezi z zastaranjem, in sicer tudi o dejanjih, ki bi utegnila pretrgati zastaranje izvršitve kazni. Državno tožilstvo Bielefeld je v odgovoru med drugim navedlo, da so bili po letu 2011 odrejeni nekateri prikriti preiskovalni ukrepi. Na podlagi ponovnih zaprosil preiskovalne sodnice Okrožnega sodišča, tudi tistega z dne 6. 9. 2018, v katerem je izrecno zaprosila za pojasnilo, zakaj so bili prikriti preiskovalni ukrepi sodišča v Mindnu odrejeni le do 19. 8. 2018, je Okrožno sodišče pred odločitvijo o dovolitvi predaje z izpodbijanem sklepom prejelo zgolj pojasnila Državnega tožilstva v Bielefeldu. To je v odgovoru z dne 19. 9. 2018 navedlo, da razlogi za omejitev trajanja ukrepov niso niti navedeni v spisu, niti niso drugače poznani tožilstvu, zato so za podatke zaprosili Občinsko sodišče v Mindnu, vendar naj razlogi za trajanje ukrepov po njihovem mnenju ne bi bili upoštevni za tek zastaranja izvršitve kazni.

15. Iz spisa je tudi razvidno, da je bila pritožba pritožnika zoper sklep Okrožnega sodišča o dovolitvi predaje po pooblaščenca vložena priporočeno po pošti v petek, 19. 10. 2018, in da jo je Okrožno sodišče prejelo v ponedeljek, 22. 10. 2018. Istega dne je Okrožno sodišče prejelo dopis Državnega tožilstva v Bielefeldu, ki je vključeval tudi pričakovano pojasnilo Občinskega sodišča v Mindnu, ki je navedlo, da je pri odrejanju omenjenih ukrepov izhajalo iz zastaranja na dan 19. 8. 2018, zato so bili ukrepi omejeni s tem datumom, morebiten obstoj predpostavk po 79.a členu StGB pa doslej ni bil znan. Okrožno sodišče je spis zadeve (skupaj z omenjenim pojasnilom Občinskega sodišča v Mindnu) predložilo Višjemu sodišču 24. 10. 2018 zaradi odločanja o pritožnikovi pritožbi, o kateri je bilo odločeno 29. 10. 2018.

16. Pritožnik je že v postopku odločanja o dovolitvi predaje večkrat izrecno zatrjeval, da je po nemškem pravu izvršitev kazni zapora zastarala, kar naj bi potrjevalo tudi dejstvo, da je Okrožno sodišče v Mindnu omejilo izvajanje prikritih preiskovalnih ukrepov do 19. 8. 2018, čeprav naj bi nemška zakonodaja omogočala daljše izvajanje ukrepov. To naj bi izhajalo iz kopij sklepov o odreditvi prikritih preiskovalnih ukrepov, ki jih je prav na zaprosilo preiskovalne sodnice poslalo Državno tožilstvo v Bielefeldu. Okrožno sodišče je, ko je odločalo o dovolitvi predaje in v zvezi s tem o morebitnem zastaranju izvršitve kazni, to dejstvo štelo kot upoštevno, saj je Državno tožilstvo v Bielefeldu zaprosilo za pojasnila v zvezi z razlogi za časovno omejitev ukrepov. Hkrati se je v izpodbijanem sklepu do tega argumenta opredelilo in ga zavrnilo. Kljub temu, da do trenutka svoje odločitve ni prejelo nobenih vsebinskih pojasnil o razlogu za časovno omejitev ukrepov odreditvene države, ker je v tistem trenutku razpolagalo zgolj z odgovorom Državnega tožilstva v Bielefeldu, ki pa razloga za časovno omejitev ni poznalo, je namreč odločilo, da dejstvo, da je bilo izvajanje nekaterih ukrepov za izsleditev pritožnika časovno omejeno do 19. 8. 2018, ne more omajati dejstva, da iz naloga za prijetje tožilstva v Bielefeldu izhaja, da je navedba, po kateri zastaranje nastopi 19. 8. 2018, enostaven izračun brez upoštevanja prekinitve teka zastaranja. Že Okrožno sodišče pa je bilo seznanjeno, da je Državno tožilstvo v Bielefeldu Občinsko sodišče v Mindnu zaprosilo za dodatna pojasnila.

17. Tudi v pritožbi zoper sklep Okrožnega sodišča, ki jo je pritožnik priložil ustavni pritožbi, je pritožnik svoj očitek, da je izvršitev kazni zastarala po nemškem pravu, oprl na dejstvo, da je

Občinsko sodišče v Mindnu časovno omejilo izvajanje prikritih preiskovalnih ukrepov, čeprav naj bi nemška zakonodaja omogočala daljše izvajanje. Izrecno je še izpostavil, da Državno tožilstvo v Bielefeldu ni ponudilo drugačne razlage za časovno omejitev in da do 18. 10. 2018, ko naj bi pritožnikov zagovornik zadnjič vpogledal v spis zadeve, dodatnih pojasnil Občinskega sodišča v Mindnu o razlogih za časovno omejitev ukrepov še ni bilo. Pojasnila Občinskega sodišča v Mindnu naj bi po pritožnikovem stališču pomenila vsaj posredno in hkrati tudi edino opredelitev sodne veje oblasti odreditvene države do zastaranja izvršitve kazni po nemškem pravu.

18. Tudi Višje sodišče je pritožnikove pritožbene navedbe in pojasnila nemškega sodišča štelo za upoštevna. Pri zavrnitvi teh navedb se je oprlo tudi na pojasnila Občinskega sodišča v Mindnu. V 33. točki izpodbijanega sklepa je namreč povzelo celotno, sicer skopo, vsebino pojasnil omenjenega sodišča. Pri zavrnitvi tega pritožbenega očitka se Višje sodišče sicer ni oprlo zgolj na omenjena pojasnila, ampak tudi na druga pojasnila odreditvene države, hkrati pa je tudi obrazložilo, da je Okrožno sodišče upravičeno sprejelo izčrpana in logična pojasnila odreditvene države. Vendar pa je Višje sodišče v izpodbijanem sklepu izrecno navedlo, da pojasnila Občinskega sodišča v Mindnu, prejeta 22. 10. 2018, s katerimi se pritožnik ni seznanil in do katerih se posledično ni mogel opredeliti, po njegovem stališču še dodatno potrjujejo stališče Okrožnega sodišča, da izvršitev kazni po nemškem pravu ni zastarala in da je treba pritožbene navedbe zavrniti kot neutemeljene.

19. Pojasnila Občinskega sodišča v Mindnu, prejeta 22. 10. 2018, pomenijo novo dokazno gradivo, s katerim pritožnik ni bil seznanjen, čeprav je v pritožbi, o kateri je Višje sodišče odločalo, izrecno izpostavil pomen teh pojasnil, zmanjševal pa je pomen pojasnil Državnega tožilstva v Bielefeldu. To izhaja tudi iz 33. točke izpodbijanega sklepa Višjega sodišča, v kateri je Višje sodišče samo navedlo, da je pritožnik v pritožbi ta pojasnila zahteval. Ob tem je treba upoštevati, da Državno tožilstvo v Bielefeldu v predhodnem dopisu ni znalo pojasniti časovne omejitve izvajanja prikritih preiskovalnih ukrepov in da je šele Občinsko sodišče v Mindnu kot prvi organ odreditvene države dalo kakršnokoli pojasnilo glede razloga časovne omejitve izvajanja prikritih preiskovalnih ukrepov, tj. da je pri omejitvi izvajanja ukrepov izhajalo iz zastaranja na dan 19. 8. 2018, ker mu morebiten obstoj predpostavk po 79.a členu StGB ni bil znan.

20. Glede na navedeno bi moralo Višje sodišče pritožnika s pojasnilom Občinskega sodišča v Mindnu seznaniti in mu omogočiti, da se do njega opredeli. Ker sodišče tega ni storilo, je pritožniku odvzelo možnost sodelovanja v dokaznem postopku in s tem kršilo njegovo pravico do izjave iz 22. člena Ustave.

21. Glede na ugotovljeno kršitev 22. člena Ustave je Ustavno sodišče izpodbijani sklep Višjega sodišča v Ljubljani razveljavilo in mu zadevo vrnilo v novo odločanje (1. točka izreka). Pri novem odločanju bo moralo sodišče pritožniku omogočiti, da se seznanil z vsem gradivom, ki bi lahko vplivalo na odločitev sodišča, in mu omogočiti, da se o njem izjavi.

22. Ker je bilo treba izpodbijani sklep Višjega sodišča v Ljubljani razveljaviti že iz tega razloga, Ustavnemu sodišču drugih zatrjevanih kršitev ni bilo treba preizkusiti.

B. - II.

23. Pritožnik vlaga tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 5. točke 10. člena

ZSKZDČEU-1, v skladu s katero se zavrne predaja, če je odrejen nalog za kaznivo dejanje, za katerega bi v Republiki Sloveniji kazenski pregon ali izvršitev kazni zastarala, če bi bilo domače sodišče pristojno za pregon ali za izvršitev kazni.

24. Po tretjem odstavku 25. člena ZUstS Ustavno sodišče pobudo zavrže, če niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 24.b člena ZUstS. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti zakona mora vsebovati tudi razloge neskladnosti izpodbijanih členov predpisa z Ustavo ali zakonom (drugi odstavek 24.b člena v zvezi s prvo in tretjo alinejo prvega odstavka 24.b člena ZUstS). Pobudnik mora jasno in določno navesti, v čem je protiuustavnost izpodbijane zakonske norme. V pobudi očitane protiuustavnosti ni mogoče utemeljiti zgolj s trditvijo, da je zakonska določba protiuustavna, če se razlaga na način, kot jo je razlagalo sodišče.[5]

25. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti izpodbijane določbe ZSKZDČEU-1 ne izpolnjuje pogojev iz drugega odstavka 24.b člena ZUstS. Ne navaja namreč razlogov za protiuustavnost zakonskega besedila izpodbijanih členov, ampak izpodbija le njihovo zatrjevano protiuustavno razlago, ki sta jo v njegovem primeru sprejeli sodišči. Izpodbijani določbi pobudnik ne očita neskladja z Ustavo, ampak zahteva stališče Ustavnega sodišča o tem, kako je treba razlagati izpodbijano določbo. Ustavnemu sodišču sicer predlaga, naj izda t. i. interpretativno odločbo s tako razlago, kot je njegova, vendar iz pobude izhaja, da ustavnost izpodbijane določbe za pobudnika sploh ni sporna. Sporna se mu zdi razlaga, ki sta jo v izpodbijanih sklepih sprejeli sodišči, medtem ko razlago, ki jo ponuja sam, sprejema kot skladno z Ustavo. Zato Ustavno sodišče pobudnika ni pozvalo k dopolnitvi pobude, temveč je pobudo zavrglo (2. točka izreka). Če bi očitane kršitve človekovih pravic zahtevale poprejšnjo presojo zakonskih določb zaradi odločitve o ustavni pritožbi, bi namreč Ustavno sodišče na podlagi drugega odstavka 59. člena ZUstS tako ali tako samo začelo postopek za oceno njihove ustavnosti.

B. - III.

26. Pritožnik vlaga tudi ustavno pritožbo zoper odredbo Okrožnega sodišča v Kranju, s katero je Policiji odredilo predajo pritožnika.

27. V skladu s prvim odstavkom 50. člena ZUstS lahko ustavno pritožbo vloži, kdor meni, da mu je s posamičnim aktom državnega organa, organa lokalne skupnosti ali nosilca javnih pooblastil kršena kakšna človekova pravica in temeljna svoboščina. V skladu z ustaljeno ustavnosodno presojo odredba za predajo ni posamični akt, s katerim bi bilo odločeno o pravici, obveznosti ali pravni koristi posameznika ali pravne osebe.[6] Zato je Ustavno sodišče ustavno pritožbo zoper odredbo Okrožnega sodišča v Kranju zavrglo na podlagi prve alineje prvega odstavka 55.b člena ZUstS (3. točka izreka).

C.

28. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi prvega odstavka 59. člena, tretjega odstavka 25. člena in prve alineje prvega odstavka 55.b člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnici in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek

Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Odločbo je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica

[1] Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. Up-741/06 z dne 18. 6. 2009 (Uradni list RS, št. 57/09).

[2] Prim. sklepa Ustavnega sodišča št. Up-184/98 z dne 2. 2. 1999 (OdlUS VIII, 134), 3. točka obrazložitve, in št. Up-216/99 z dne 19. 12. 2000 (OdlUS IX, 315), 3. točka obrazložitve.

[3] Prim. odločbi Ustavnega sodišča št. Up-39/95 z dne 16. 1. 1997 (OdlUS VI, 71), 10. točka obrazložitve, in št. Up-570/10 z dne 13. 10. 2011 (Uradni list RS, št. 93/11), 9. točka obrazložitve.

[4] Odločba Ustavnega sodišča št. Up-500/15, 7. točka obrazložitve.

[5] Prim. sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-20/10, Up-122/10 z dne 26. 1. 2011 in št. U-I-49/14, Up-138/14 z dne 25. 4. 2014.

[6] Sklepa Ustavnega sodišča št. U-I-179/12, Up-659/12 z dne 26. 2. 2013 in št. Up-500/15 z dne 17. 7. 2015.

⇒

Vrsta zadeve:

ocena ustavnosti in zakonitosti predpisov in drugih splošnih aktov
ustavna pritožba

Vrsta akta:

zakon
posamični akt

Vlagatelj:

Sascha Daniel Franke, Zvezna republika Nemčija

Datum vloge:

8. 11. 2018

Datum odločitve:

29. 11. 2018

Vrsta odločitve:

odločba

Vrsta rešitve:

razveljavitev ali odprava
zavrženje
zavrženje

Objava:

Dokument:

US31682